

Hybridní války podle Valerije Gerasimova

Valerij Gerasimov s prezidentem Vladimírem Putinem. / Kremlin.ru, CC BY 3.0

📅 5. 3. 2015 💬 186 komentářů 👤 [Jan Grohmann](#)

Současný náčelník ruského generálního štábu Valerij Gerasimov napsal na začátku roku 2013 pro ruský Vojensko-průmyslový kurýr (Военно-промышленный курьер) pozoruhodný článek ve kterém přiblížil koncept nových válek, pro které se vžilo označení „hybridní války“ (hybrid warfare) nebo „nelineární války“ (non-linear war). Text je od svého uvedení v popřední zájmu vojenských odborníků a rozhodně by neměl uniknout ani zájmu široké české veřejnosti, neboť přináší vhled do ruského strategického uvažování.

Svět podle Ruska: Stav permanentní války

Armádního generála [Valerije Gerasimova](#) jmenoval do funkce v roce 2012 současný ministr obrany [Sergej Šojgu](#). Gerasimov je náčelníkem generálního štábu ozbrojených sil Ruské federace a první náměstek ruského ministra obrany.

Dne 27. února 2013 se objevil v magazínu Vojensko-průmyslový kurýr článek o nové koncepci **nelineárních** nebo-li **hybridních válek**. Hlavní myšlenkou článku je skutečnost, že hranice mezi mírem a válkou se stírají a někdy není zřejmé, že válka již probíhá. Jde o stav neustále permanentní války, kdy prakticky nelze rozlišit, zda válka probíhá, nebo ne.

„Nejsme ve válce, ale válčení okolního světa se nás dotýká stále citelněji. Koncepci nových hybridních válek světu představil ruský generál, veterán čečenské války Valerij Gerasimov. Z několika stran jeho textu se o světě kolem nás dozvíte víc než z mnoha

Gerasimov, a de facto celé ruské vedení, z trvalého vedení hybridních válek „obviňuje“ vedoucí země celého světa, především Spojené státy. V článku ze začátku roku 2013 Gerasimov píše, že Rusko na tomto poli údajně zaspalo a je třeba pracovat na nápravě. Vyzývá také, aby Rusko se tento novým typ „válek“ připravilo, umělo jím čelit a používat pro svůj prospěch.

Hybridní války vnímá Gerasimov jednak jako příležitost, tak i jako hrozbu. Hybridní způsob válčení vůči Rusku může například uplatnit silnější [Čína při svých mocenských aspiracích na ruském Dálném východě](#).

Práce Gerasimova je součástí nové ruské vojenské doktríny podepsané 30. prosince minulého roku.

„Nová doktrína Ruské federace odráží manichejstický pohled ruské politické elity na mezinárodní vztahy a světový pořádek. Ve verzi 2010 se psalo, že je současný světový pořádek charakteristický oslabením ideologické konfrontace. Ovšem ve verzi 2014 se píše, že současný světový pořádek je charakteristický posílením globální konkurence, napětím v různých oblastech, hodnotovými konflikty i soupeřením o modely rozvoje. Jedná se o takový světový pořádek, ve kterém se stírá hranice mezi válkou a mírem a kde je Rusko neustále ve válce, i když vedené nevojenskými prostředky,“ napsal v lednu Václav Lídľ, pro natoaktual.cz

Války beze zbraní

Podle Gerasimova jsou typickými představiteli válek 21. století probíhající konflikty v Africe a Blízkém východě. *„Dokonale prosperující stát se může během několika měsíců, či dokonce dnů proměnit v arénu divokých ozbrojených konfliktů, stát se obětí zahraniční intervence, ponořit se do chaosu, humanitární katastrofy a občanské války,“* píše Gerasimov.

V zemích, kde vypuklo „arabské jaro“ není oficiálně vyhlášená válka. **Avšak sociální, ekonomické a politické důsledky pro jednotlivé země a společnosti jsou srovnatelné s následky skutečné války.**

K dosažení politických a strategických cílů již nejsou zbraně potřeba, resp. existují účinnější nástroje. **Pro dosažení cílů je mnohdy vhodnější použít politických, ekonomických, informačních, humanitárních a dalších nevojenských opatření, včetně „protestního potenciálu“ lidí cílové země.**

Jako příklad Gerasimov uvádí používání humanitárních organizací nebo soukromých bezpečnostních služeb. Příkladem jsou podle něj údajně operace v Sýrii, Ukrajině nebo působení Greenpeace v Arktidě.

Gerasimov i ruská vláda jsou přesvědčeny, že Západ financuje jak opozici, tak i další organizace, jako jsou např. nevládní organizace, jak na Ukrajině, tak i v Rusku.

Vše je doplněno o skryté vojenské akce informačního charakteru nebo speciálních jednotek. Otevřené použití síly se záminkou „udržení míru a regulace krize“ se děje jen na konci konfliktu, s cílem „dosažení konečných cílů.“

Výše uvedené zákonitosti jsou podle článku typickým příkladem konfliktů 21. století a je podle toho nutno připravit armádu, její techniku, vybavení, výcvik a plánování.

Vojenské akce jsou v současné době čím dál dynamičtější aktivnější a plodnější. Operační a taktické pauzy, které by mohl protivník využít, mizí. Gerasimov zdůrazňuje, že „čelní zapojení“ velkých uskupení sil na taktické a strategické úrovni jsou minulostí. **Dálková, bezkontaktní akce proti nepříteli se stávají hlavním prostředkem k dosažení bojových a operačních cílů.**

Tradiční vojenské metody	Nové vojenské metody
+ vojenská akce začíná po strategickém nasazení (vyhlášení války)	+ vojenskou akci začínají skupiny vojáků během mírového stavu (válka není vyhlášena)
+ frontální útoky mezi velkými jednotkami, tvořené hlavně pozemními jednotkami	+ nekontaktní útoky mezi vysoce pohyblivými specializovanými skupinami
+ porazit živou sílu, palebnou sílu, získat kontrolu nad oblastí a hranicemi za účelem získání kontroly nad teritoriálním územím	+ zničení nepřátelské vojenské a ekonomické síly krátkými, přesnými údery na strategickou vojenskou a civilní infrastrukturu
+ ničení ekonomické síly a anexe teritoria	+ masivní použití zbraní s přesným účinkem, speciálních operací, robotiky a zbraní, které využívají nové fyzické zákonitosti (zbraně se směřovanou energií – lasery, krátkovlnnou radiací atd.) – + využití ozbrojených civilistů (4 civilisté na 1 vojáka)
+ bojové operace na zemi, moři a ve vzduchu	+ současně probíhající údery na jednotky nepřítelů a zařízení na celém území

Změny v charakteru ozbrojených konfliktů podle Valerije Gerasimova. Převzato ze [studie od Janis Berzinše](#), výkonného ředitele Střediska bezpečnostního a strategického výzkumu lotyšské Národní akademie obrany.

Ničení objektů nepřítele se provádí v celé hloubce jeho území – neexistuje klasická frontová linie. **Rozdíly mezi operační, taktickou a strategickou úrovní, stejně jako rozdíly mezi obrannými a útočnými operacemi, jsou vymazány.**

Valerij Gerasimov zdůrazňuje, že asymetrickými způsoby, resp. „hybridní válkou“ lze porazit silnějšího protivníka. Mezi možné způsoby patří nasazení speciálních sil nebo využití vnitřní opozice daného státu k vytvoření „permanentní operační fronty přes celé území nepřítele.“

Jde údajně o doktrinální principy, kterými se řídí všechny vedoucí státy světa. Příkladem jsou podle Gerasimova americké operace Pouštní boje v roce 1991 nebo operace Trvalá svoboda v roce 2003. Hybridní válkou byla údajně i spojenecká kampaň v Libyi, kdy bezletová zóna, námořní blokáda a nasazení „kontraktorů“ byla koordinována se silami opozice.

Gerasimov připomíná i arabská jara v severní Africe. Informační prostor je skvělý nástroj, jak snížit bojový potenciál nepřítele. V severní Africe údajně pomocí informačních sítí byly ovlivňovány státní struktury a obyvatelstvo.

Pro vedení politických a strategických operací, ať útočných nebo obranných, je tedy nutno perfektně zvládnout činnosti v informačním prostoru.

Dále Gerasimov ukazuje na příkladech teroristických útoku na americké velvyslanectví v Benghází, pirátské aktivity i únosu rukojmí, že je **nutno vytvořit vojenské systémy k ochraně státních zájmu mimo vnější hranice.**

Na začátku roku 2013, kdy článek vznikl, nebyla podle Gerasimova definovány způsoby působení vojenských složek Ruské federace na cizím území. **Informace v článku zdůrazňuje potřebu zjednodušit postupy pro překračování státních hranic, užívání vzdušného prostoru a výsostných státních vod cizích států, vytvořit postupy pro interakci s orgány cílových států, atd.**

Jako jeden z klasických příkladů nasazení vojenských sil na území cizího státu jsou operace k udržení míru. „Kromě klasických vojenských se ruská armáda musí připravit na operace jiných typů – humanitární, záchranné, evakuační, sanační atd. Vše vyžaduje nový přístup ve výcvik vojenských sil,“ píše Gerasimov.

Změna ve vojenském myšlení ruských ozbrojených sil

Publikace [Russia's New Generation Warfare in Ukraine: Implications for Latvian Defense Policy](#) Janise Berzinše, výkonného ředitele Střediska bezpečnostního a strategického výzkumu lotyšské Národní akademie obrany, upozorňuje na změnu myšlení ruské armády, vedenou právě prací Valerije Gerasimova.

Celou práci v češtině zveřejnil [časopis Vojenské rozhledy](#).

Berzinš upozorňuje na novou koncepci výstavby ruských vojenských schopností do roku 2020, která představuje posun:

1. od přímého ničení k přímému ovlivňování,
2. od přímého zničení nepřítele k jeho vnitřnímu rozkladu,
3. od války se zbraněmi a technologiemi ke kulturní válce,
4. od války vedené konvenčními silami ke speciálně připraveným jednotkám a námezdním nepravidelným oddílům,
5. od tradičního (3d) bojiště k informačně-psychologickému vedení války a válce „vjemů“,
6. od přímého boje k bezkontaktní válce,
7. od lineární a lineárně členěné války k totální válce, zahrnující také nepřátelské síly a základny v týlu,
8. od války v reálném fyzickém prostředí k válce v lidském vědomí a kyberprostoru,
9. od symetrické k asymetrické válce, vedené kombinací politických, ekonomických, informačních, technologických a ekologických kampaní,
10. od války časově omezené ke stavu permanentní války jako přirozené podmínky národního života.

„Ruský pohled na vedení moderní války je založen na teorii, že hlavním bojovým prostorem je mysl. Vedení nových válek respektive válek nové generace bude tedy založeno na válce informační a psychologické tak, aby bylo dosaženo nadvlády u nepřátelských vojsk, získána kontrola jeho zbraní, tj. aby nepřátelské ozbrojené síly a civilní obyvatelstvo bylo morálně a psychologicky zlomeno. Hlavním cílem je co možná nejvíce omezit zasazení těžké vojenské síly a dosáhnout toho, aby vojenské a civilní obyvatelstvo naopak podporovalo útočníka, ke škodě vlastní vlády a ke škodě vlastní země. Zmínka o permanentní (stálé) válce je zajímavá, protože jejím předpokladem je permanentní (stálý) nepřítel. V současné geopolitické struktuře je nepřítelem západní civilizace, její hodnoty, kultura, politický systém a ideologie,“ píše Berzinš.

První fáze: nevojenské asymetrické vedení války (zahrnující informační, morální, psychologická, ideologická, diplomatická a ekonomická opatření jako část plánu vytvořit příznivé politické, ekonomické a vojenské předpoklady pro další fáze války).

Druhá fáze: speciální operace za účelem oklamání politických a vojenských představitelů koordinovanými opatřeními, prostřednictvím diplomatických kanálů, masově sdělovacích prostředků, prostřednictvím vládních a vojenských agentur, únikem falešných dat, rozkazů, nařízení a směrnic (tzv. leakage).

Třetí fáze: zastrasování, klamání a podplácení vládních a vojenských představitelů, s cílem přimět je, aby přestali plnit své služební povinnosti.

Čtvrtá fáze: destabilizující propaganda, jež má zvýšit nespokojenost obyvatelstva, což bude umocněno příjezdem ruských militantních skupin a eskalací podvratné činnosti.

Pátá fáze: zřízení bezletových zón nad zemí, která má být napadena, vyhlášení blokády a masové využití soukromých vojenských společností v těsné spolupráci s ozbrojenými opozičními jednotkami.

Šestá fáze: zahájení vojenských akcí, kterým ve velkém měřítku předchází průzkum a podvratná činnost, tj. všechny typy, formy, metody operací, včetně operací speciálních jednotek, operací ve vesmíru, rádiové a elektronické operace, diplomatické zpravodajství a zpravodajství tajných služeb, průmyslová špionáž.

Sedmá fáze: operace vedené pomocí cílených informací, elektronický boj, letecké a kosmické operace, nepřetržitě letecké zastrasování v součinnosti s použitím vysoce přesných zbraňových systémů (dalekonosné dělostřelectvo, zbraně založené na využití nových technologií, včetně mikrovln, radiace, neletálních biologických zbraní).

Osmá fáze: umlčení zbývajících míst odporu a zničení zbytků nepřátelských skupení, prostřednictvím speciálních operací vedených průzkumnými jednotkami, jež vyhledávají nepřítele a hlásí jeho souřadnice raketovým a dělostřeleckým jednotkám; palba s využitím vyspělých zbraní, soustředěná na zničení jednotek obránce, který klade stále odpor; zasazení výsadkových jednotek, které mají za úkol obklíčit body odporu; vyčišťovací operace pozemních jednotek.

„Jinými slovy, Rusko umístilo ovlivňování nepřítele (influence) do středu svého operačního plánování a k dosažení tohoto cíle použilo všechny dostupné prostředky: obratnou vnitřní propagandu, klamné operace, psychologické operace a dobře koncipovanou vnější propagandu (external communications). Hlavním bylo pochopit tři cílové klíčové skupiny obyvatelstva, předvídat jejich pravděpodobné chování,“ dočteme se v publikaci.

Analýza Armádních novin

Ruská představa „hybridních válek“ mířených proti nim je krajně sporná. Existuje určitá teorie, ať už méně/více pravděpodobná nebo vykonstruovaná, kterou Rusové předkládají jako záminku k dalším krokům. Ostatně „teorie jako záminka“ vedla v minulosti k nespočteným vojenským akcím.

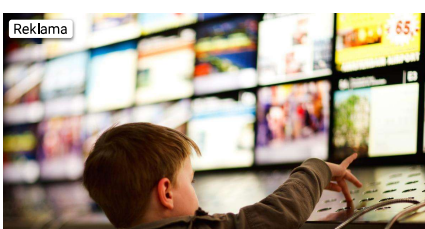
Rusové přišli s teorií permanentních „hybridních válek“ namířených proti Rusku, na které vytvořili záminky pro své jednání na Krymu a Ukrajině.

Za zmínku jistě stojí také připomenutí historické reality, že všechny režimy (většinou nedemokratické) používaly hrozbu vnějšího nepřítele (ať už reálného nebo smyšleného) pro to, aby zakryly vnitřní krizi nebo odpoutaly pozornost od přijetí nepopulárních a potenciálně režim ohrožujících opatření. Vždy přitom šlo o jediné, aby vládnoucí elity rozšířily a udržely svou moc.

Další věcí je, že Ruský pohled na věc, je těžko dokazatelný/vyvratitelný a jde tak de facto o víru. Můžeme tedy počítat, že Rusové se připravují na opravdu dlouhou konfrontaci, na stav permanentní hybridní války.

Zdroj: [Vojenské rozhledy](#), [natoaktual.cz](#), [The World Post](#)

[Nahlásit chybu v článku](#)

Převod MC, LP na CD a MP3 - Uch

Vaše MC audio kazety, kotouče a LP desky p
Levně!

 prevodkazet.cz

Modernizační plány ruského letectva

Ruské letectvo plánuje v příštích letech v souladu se Státním programem pro vyzbrojování 2020 ...

16.02.2015 40 komentářů Jan Grohmann

ANALÝZA: Důkazy ruské vojenské intervence na Ukrajině

Konflikt na Donbasu je již od svého počátku provázen diskuzí o zapojení Ruské armády. První tábor ...

25.02.2015 325 komentářů Adam Čech

Batalión Azov očami z vnútra. Rozhovor so slovenským dobrovoľníkom

Vojenský blog ON WAR|ON PEACE přinesl zajímavý rozhovor se slovenským občanem, který bojuje na ...

23.02.2015 175 komentářů Matej Kandrik

NÁZOR: Věrohodné zdroje nejistoty

Redakce Armádní novin oslovila Mgr. Radoslavu Schmelzovou s nelehkou otázkou, o které přemýšlíme ...

02.03.2015 38 komentářů Mgr. Radoslava Schmelzová

Komentáře

Zvýraznit příspěvky za posledních:

6h

12h

24h

Rozbalit vše

Sbalit vše

- Firefighter | 07:08 12.03.2015 | 0 0

A zde to co jsem zjednodušeně nastínil:
<http://www.hzscr.cz/web-krizov...>
- Firefighter | 07:04 12.03.2015 | 0 0

Luky: Civilní ochrana a nouzová připravenost spadají pod vnitro, konkrétně pod HZS ČR odd. prevence a ochrany obyvatelstva. Ve finále to v lidských silách znamená, že na územních ...
[Zobrazit celý příspěvek](#)
- Luky | 17:21 11.03.2015 | 0 0

Pokud by to někoho zajímalo - civilní obrana se na MO moc neřeší, spadá to spíš pod vnitro. Nejlepší je hledat na okresních úřadech - krizové řízení.
- Luky | 15:11 11.03.2015 | 0 0

Dále v rozhovoru zaznělo toto: "K těm úkrytům ... ČR disponuje rozsáhlým portfoliem prostorů pro úkryt obyvatel. Jsou však v žalostném stavu, jejich evidence v podstatě zanikla a co ...
[Zobrazit celý příspěvek](#)

Pro mě zatím nejlepší a nejotevřenější analýza. Vojenský analytik Jaroslav Štefec hovoří o evropské situaci a vyjadřuje se i k plánovanému letnímu vojenskému cvičení Atlantic ...

[Zobrazit celý příspěvek](#)

Firefighter

11:59 10.03.2015

0 0

Dnes ještě k hrozbě dluhu, vyjádření řeckého min. financí. ...

[Zobrazit celý příspěvek](#)

Firefighter

08:37 10.03.2015

0 1

Ty Britské Listy nejsou standardní novinářské médium. Jan Čulík je založil k tomu, aby se na nich mohli svobodně vyjadřovat různé typy lidí. Např pan Čulík je profesor tuším na ...

[Zobrazit celý příspěvek](#)

Luky

23:10 09.03.2015

0 0

no nějak nevím, co vám na tom přijde tak k úsměvu...trochu se už v těch vašich Britských listech ztrácím (přijde mi to trošku nekonzistentní). Jednou o Amí rozpínavosti, příště o ...

[Zobrazit celý příspěvek](#)

Firefighter

20:52 09.03.2015

0 0

Zde něco málo o armádách EU a jejich směřování vzhledem k rozpočtům v daných zemích :-)

<http://blisty.cz/art/76746.htm...>

Firefighter

20:42 09.03.2015

0 0

Luky: Hybridní války (dále HV) nezavedly USA , taková taktika boje je tu od té doby, co mezi sebou lidstvo válčí ve velkém. Američané spíš zavedli v HV moderní technologie, ...

[Zobrazit celý příspěvek](#)

Luky

17:53 09.03.2015

0 0

Díky za ten odkaz na snahu o Evropské síly. Kdyby se paralelně s budováním Evropské armády také podařilo trochu reformovat EU, pak jsem pro "přimykání" se k evropským strukturám ...

[Zobrazit celý příspěvek](#)

z.a.p

23:35 08.03.2015

0 0

Luky: co rikate dava smysl. Chce to vyvazenejsi pohled, ne jen odpor k jedne velicine a obdiv v druhou. V tomto svete je kady svym zpusobem dravec, jinak to nejde; lidi pribyva ...

[Zobrazit celý příspěvek](#)

Luky

22:58 08.03.2015

0 0

z mého pohledu: hybridní válku ve velkém zavedly USA s tím, že Rusko se doktrínálně adaptovalo (ne že by ty prvky ale už neznalo a v minulosti nevyužilo). Hybridní válka se musí ...

[Zobrazit celý příspěvek](#)

Realista; Souhlasím v plném rozsahu; S.S. se zdiskreditovali do té míry, že nejsou nadále schopni vést Západní svět. Každý to ví, ale jen málokdo si to dokáže přiznat. Změna musí ...

[Zobrazit celý příspěvek](#)

z.a.p

22:46 08.03.2015

1 1

Zajímavá shoda událostí: předseda Evropské komise navrhuje vytvoření nové Společné Evropské Armady; Německo je pro. ...

[Zobrazit celý příspěvek](#)

Maximus

21:50 08.03.2015

0 1

Opět další politický tlachal - má smysl tu v tomto vládně řešit nějaké odborné téma? Pojďme řešit obranu ČR či SR a jejich obranyschopnost proti zde popisované nelineární strategii ...

[Zobrazit celý příspěvek](#)

realista

20:59 08.03.2015

3 4

K článku. Kam se hrabe Rusko. Ve vedení novodobých hybridních válek jsou nejlepší USA, když už nemůžou zaútočit na jiný stát přímo, jak tomu bylo třeba v Iráku, kde si vymysleli, ...

[Zobrazit celý příspěvek](#)

Georges

09:27 06.03.2021

0 0

Panebože tolik žvástů a lží...

Razem

14:27 06.03.2021

0 0

Přesně, USA záleželo vždy jen na demokracii a svobodě a nikdy tomu nebylo jinak ;)

petres

20:01 08.03.2015

0 0

Maximus - jsem rád za tuto diskusi. Uvědomme si, že tu ve skutečnosti nic neřešíme, pouze popisujeme své představy. Díky za tu vaši konkrétní a věcnou. Naše úloha by mohla být ...

[Zobrazit celý příspěvek](#)

fenri

18:39 08.03.2015

0 1

Mimoходом s Pavle1: ten článek z bloombergu z února 2011 asi moc nezachycuje trendy od roku 2009 do současnosti. Navíc je plný "may", "probably", "we expect..." a v podstatě ...

[Zobrazit celý příspěvek](#)

fenri

18:18 08.03.2015

0 1

To Pavel1: myslím, že Lidovky jsem četl už v době, kdy jste si lámal pastelky nad omalovánkami v Ohníčku. Jednoho redaktora znám i osobně a jsme v celkem přátelském kontaktu. ...

[Zobrazit celý příspěvek](#)

Načítám diskusi...

